

Bruksela, 3 października 2025 r.
(OR. en)

13325/25

LIMITE

ENER 468

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Bezpieczeństwo energetyczne i odporność energetyczna w Ukrainie i Mołdawii oraz strategiczne znaczenie ich integracji z rynkiem energii UE – Wymiana poglądów

Z myślą o posiedzeniu Rady ds. TTE (Energia) w dniu 20 października 2025 r. delegacje otrzymują w załączniku notę informacyjną prezydencji na temat bezpieczeństwa energetycznego i odporności energetycznej w Ukrainie i Mołdawii oraz strategicznego znaczenia ich integracji z rynkiem energii UE.

Bezpieczeństwo energetyczne i odporność energetyczna w Ukrainie i Mołdawii oraz strategiczne znaczenie ich integracji z rynkiem energii UE

Perspektywy dotyczące bezpieczeństwa energetycznego w Ukrainie i Mołdawii

Trwająca rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie nadal wywołuje niszczycielskie skutki dla ludności, gospodarki i funkcji społecznych Ukrainy, zwłaszcza dla sektora energetycznego.

Powszechne niszczenie infrastruktury produkcyjnej, wytwórczej, przesyłowej i dystrybucyjnej w wyniku powtarzających się i ukierunkowanych ataków stworzyło pilne wyzwanie zarówno natury humanitarnej, jak i technicznej. Stanowi ono również długoterminową przeszkodę w odbudowie zrównoważonego i nowoczesnego systemu energetycznego dostosowanego do rynków UE i przygotowanego do integracji z nimi zgodnie z celami Wspólnoty Energetycznej.

Najpilniejsze wyzwania stojące przed Ukrainą przed nadchodzącą zimą są szczególnie dramatyczne. Instalacje magazynowe gazu są narażone na ryzyko związane z dalszymi atakami, finansowaniem, poziomami napełnienia i odpornością techniczną, co wymaga pomocy w stabilizowaniu dostaw krajowych przy jednoczesnym umożliwieniu Ukrainie wniesienia wkładu w szerszy system europejski. Jednocześnie zsynchronizowana sieć elektroenergetyczna Ukrainy nadal działa w sytuacji utrzymujących się zagrożeń. Wzmocnienie zdecentralizowanego wytwarzania energii, przyspieszenie inwestycji w odnawialne źródła energii, efektywność energetyczną i magazynowanie energii oraz zabezpieczenie infrastruktury krytycznej są niezbędne zarówno dla natychmiastowego zapewnienia gotowości na zimę, jak i dla długoterminowego procesu odbudowy, rekonstrukcji i integracji z rynkiem UE. Ponadto kluczową rolę w operacjach wojskowych odgrywają produkty ropopochodne przywożone z UE i zapasy ropy naftowej, ponieważ jedyna ukraińska rafineria została zniszczona przez Rosję. Co więcej, sytuacja Ukrainy w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i jądrowego bezpieczeństwa fizycznego – w elektrowni jądrowej w Zaporozżu (ZNPP) i innych obiektach jądrowych – podlega stale zagrożeniom ze względu na rosyjskie działania wojskowe i okupację ZNPP.

Mołdawia, choć nie zmagając się z tym samym bezpośrednim zniszczeniem, została również poważnie dotknięta szerszymi skutkami rosyjskiej wojny napastniczej. Jej historyczna zależność od dostaw gazu z Rosji i importu energii elektrycznej z regionu Nadniestrza spowodowała, że kraj ten jest bardzo podatny na zagrożenia, gdy dostawy te są zakłócone, co ma poważne konsekwencje społeczne i gospodarcze. Pomimo tych wyzwań Mołdawia podjęła jednak istotne kroki w kierunku zwiększenia odporności energetycznej i integracji z rynkiem energii UE. Wymierne postępy przyniosły już: synchronizacja sieci elektroenergetycznej z systemem energetycznym Europy kontynentalnej, dywersyfikacja dostaw gazu spoza Rosji, wzmocnienie połączeń międzysystemowych, przyspieszenie reform w ramach Wspólnoty Energetycznej oraz zwiększenie zdolności w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i intensyfikacja środków w zakresie efektywności energetycznej. Dalsza pomoc UE będzie miała kluczowe znaczenie dla utrzymania stabilności, podtrzymania reform i zapewnienia dalszej konwergencji z rynkiem energii UE. Ponadto zapasy ropy naftowej mogą zwiększyć odporność Mołdawii, ponieważ wszystkie produkty ropopochodne są przywożone.

Strategiczne znaczenie integracji z UE w dziedzinie energii

Pogłębienie integracji Ukrainy i Mołdawii z rynkiem energii UE jest nie tylko istotnym elementem ich szerszej europejskiej ścieżki, ale również strategicznym wkładem w zbiorowe bezpieczeństwo energetyczne i odporność energetyczną Europy. W tym względzie nacisk kładzie się na bieżące wysiłki podejmowane w ramach Wspólnoty Energetycznej na rzecz pełnej integracji obu krajów z rynkiem energii UE do 2027 r. Cel ten, choć ambitny, jest nadal osiągalny, pod warunkiem że Ukraina i Mołdawia dokonają pełnej transpozycji pakietu dotyczącego integracji energii elektrycznej, a Komisja i państwa członkowskie UE podtrzymają swoje zaangażowanie i wsparcie.

Droga do integracji z UE zarówno Ukrainy, jak i Mołdawii jest wymagająca, jednak państwa te już wykazały się niezwykłymi osiągnięciami. W lipcu 2025 r. Komisja Europejska przeprowadziła z udziałem obu rządów przegląd rozdziałów dotyczących energii, co stanowi kluczowy krok w przygotowaniach do negocjacji akcesyjnych. Chociaż proces akcesyjny wchodzi w zakres kompetencji Rady do Spraw Ogólnych, wysiłki Ukrainy i Mołdawii na rzecz dostosowania się do prawodawstwa UE w dziedzinie energii są ściśle powiązane z ich szerszymi pracami nad integracją z rynkiem energii UE. To z kolei przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego i odporności energetycznej – w obszarach, w których Rada ds. Energii odgrywa kluczową rolę obok bieżących wysiłków we Wspólnocie Energetycznej.

Nadal jednak pozostają istotne wyzwania. Dlatego też stała pomoc polityczna, finansowa i techniczna nadal będzie miała zasadnicze znaczenie – nie tylko w celu zaradzenia najpilniejszym trudnościom występującym w czasie wojny, ale także w celu umożliwienia odbudowy i rozwoju odpornych, nowoczesnych i gotowych na UE systemów energetycznych.

Duńska prezydencja Rady Unii Europejskiej zwraca się do Rady ds. Energii, by zaangażowała się w strategiczną dyskusję na temat tego, jak najlepiej wspierać sektory energetyczne Ukrainy i Mołdawii, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej. Obejmuje to zapewnienie Ukrainie i Mołdawii przestrzeni do wskazania konkretnych wyzwań, przed którymi stoją, oraz do określenia konkretnych kroków, dzięki którym UE może udzielić skutecznego wsparcia. Budowanie odpornych, dostosowanych do UE systemów energetycznych w Ukrainie i Mołdawii odegra decydującą rolę w dokonywaniu przez nie znaczących postępów na drodze do integracji. Jednocześnie wysiłki te wzmocnią stabilność i bezpieczeństwo europejskiego systemu energetycznego jako całości.

Główne pytania do dyskusji

1. Jakie dalsze kroki mogą podjąć Ukraina i Mołdawia, aby dostosować swoje sektory energetyczne do przepisów, norm i praktyk UE, oraz w jaki sposób państwa członkowskie UE mogą jak najlepiej wspierać te wysiłki – zarówno w rozwiązywaniu bezpośrednich problemów, jak i w zaspokajaniu długoterminowych potrzeb w zakresie odporności energetycznej i bezpieczeństwa energetycznego, a także w zakresie przechodzenia na czystą energię?
2. W jaki sposób Ukraina i Mołdawia mogą strategicznie przyczynić się do rozwoju i odporności unii energetycznej UE, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa energetycznego, dywersyfikacji i integracji czystej energii?